

*Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігі
аль-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
География және табиғатты пайдалану факультеті
География, жерге орналастыру және кадастр кафедрасы
География – 5В060900*

Құрғақ және қуаң дала фаунасы.

*Орындаған: Бекшоинова Г.Т.
Тексерген : Сағымбай Ө.Ж.*

*Алматы –
2018ж.*

Жоспар:

Кіріспе.

I. Құрғақ дала дегеніміз не?

I.1.Негізгі фауна өкілдері

II.Қуаң дала дегеніміз не?

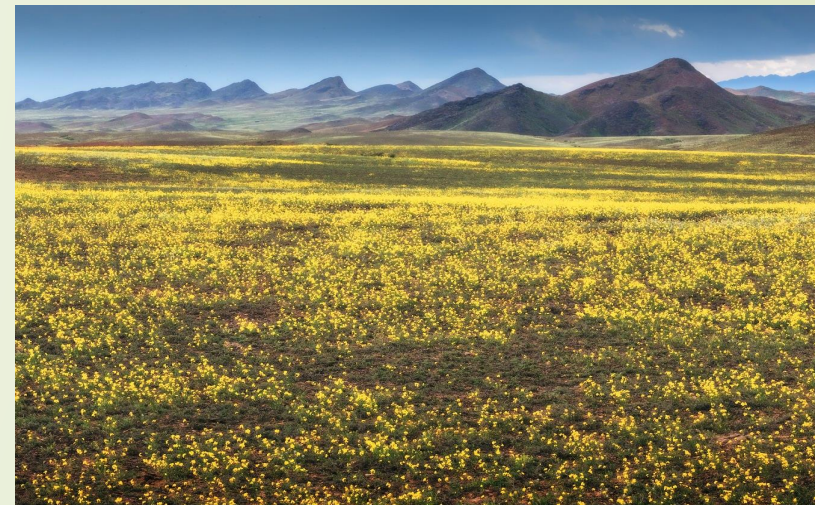
II.1.Негізгі фауна өкілдері

Қорытынды.

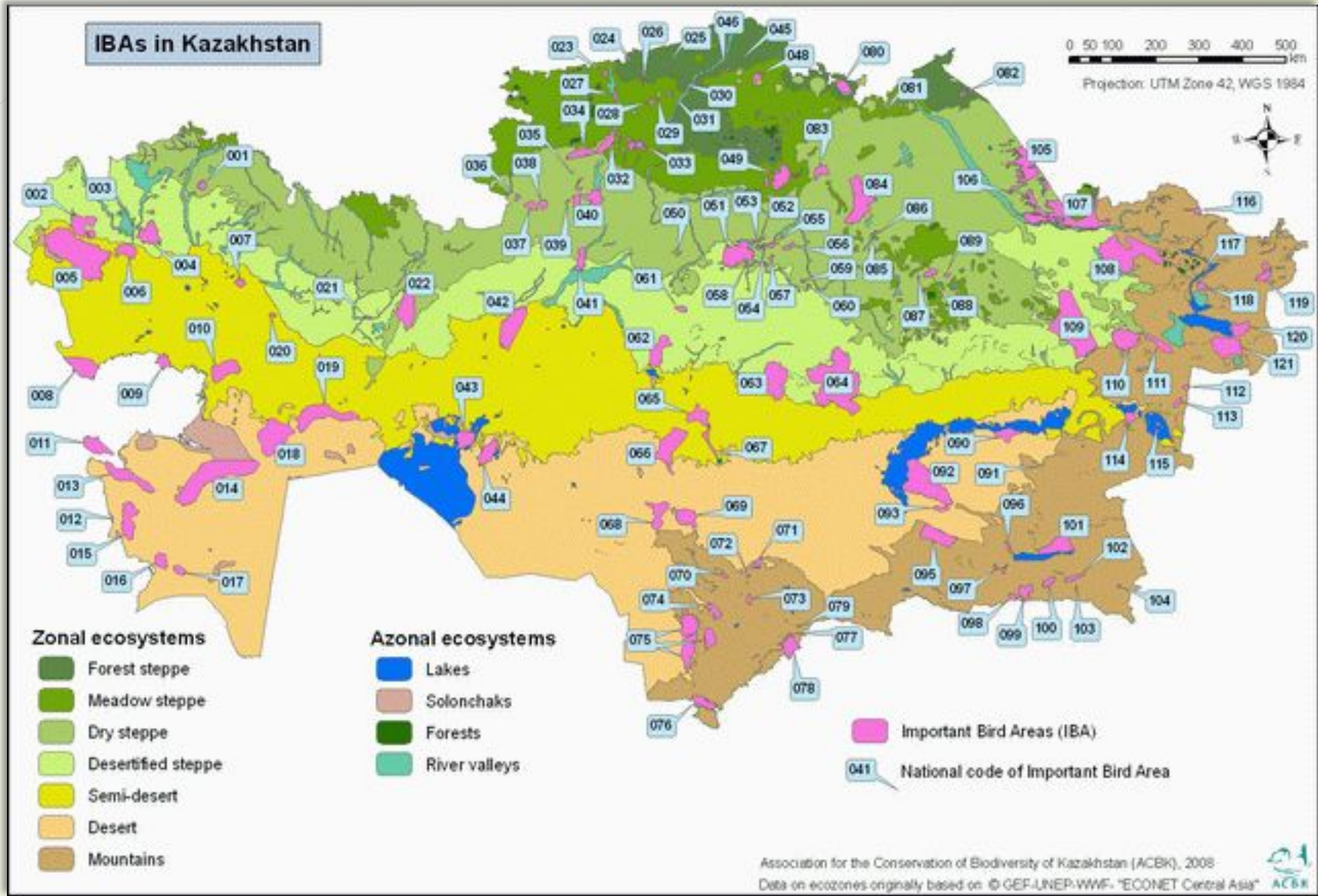
Кіріспе.

*Дала – шөптесін өсімдіктер өсетін,
ормансыз жазық алқап.*

- *Дала зонасы 77 млн га жерге тараған Қазақстанның біраз аумағын, дәлірек айтқанда, 27%-ынан астамын алып жатыр. Дала зонасы орманды дала зонасының оңтүстігінен басталып, батыстан шығысқа қарай 2200 км-ге созылған кең алқапты камтиды, шамамен 54°-50° с.е. аралығында орналасқан. Дала зонасына Батыс Сібір жазығының оңтүстік шеті, Торғай үстіртінің солтүстігі, Мұғалжар тауы түгелдей дерлік, Жалпы Сырт сілемдері, Каспий маңы ойпатының солтүстік жартысы, Орал етегі, Жем үстірті, Сарыарқаның солтүстігі мен орталық аудандары жатады. Дала климаты континентті, жазы ыстық әрі құрғақ, жиі-жиі аңызак желі соғып тұрады. Ал қысы қатаң, қары жұқа болады. Қаңтардың орташа температурасы -16°-18°С, шілде айында солтүстігінде 18°С-тан, оңтүстігінде 23°С-қа дейін жетеді. Жылына 220-310 мм-ге дейін жауын-шашын жауады, бірақ мұның мөлшері солтүстіктен оңтүстікке қарай азая түседі. Климат жағдайлары егін шаруашылығымен шұғылдануға толық мүмкіндік береді.*

IBAs in Kazakhstan

Құрғақ дала дегеніміз не?

Құрғақ дала – дала және қуаң дала арасында орналасқан табиғат зонасы.

Құрғақ даланың айрықша белгілерінің бірі әркелкі және шашыраңқы орналасқан экстразоналды көктеректі-қайыңды дақтар мен жолақтар. Бұл аймақты Жайық, Ілек, Ертіс, Есіл, Тобыл өзендері аңғарлары кесіп жатыр. Біртекті жазықты сонымен қатар түрлі көл қазанишұңқырлары кезектесе толтырып жатыр.

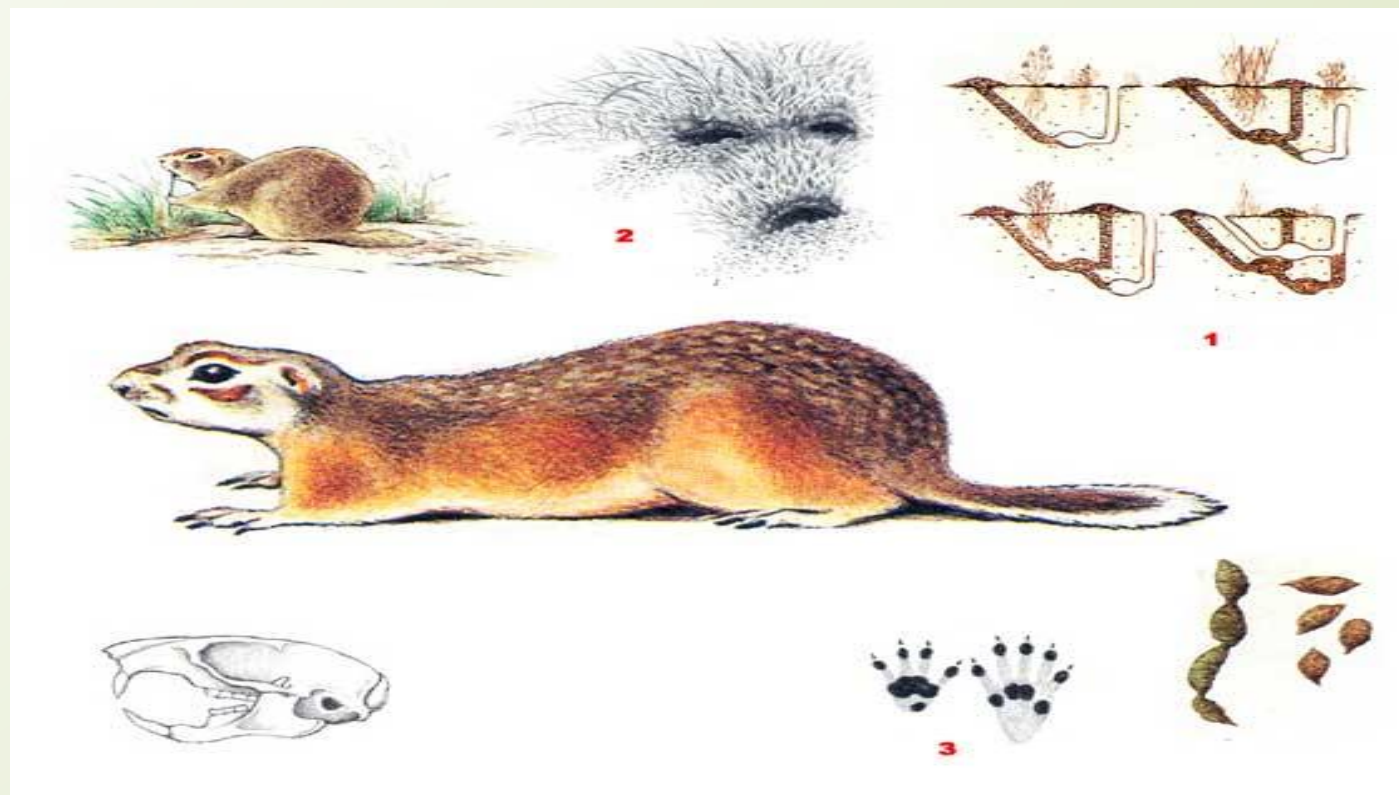
Жануарлар әлемі өкілдері көрші екі зона – солтүстіктегі орманды дала зонасы және оңтүстіктегі қуаң дала зонасынан тұрады. А. Н. Формозов зерттеуі бойынша батыс бөлігі еуропалық фаунаның үлкен ықпалындаі ал шығысындағы моңғол-жоңғарлық өкілдер батыс аймаққа енбейтіні анықталған.

НЕГІЗГІ ФАУНА ӨКІЛДЕРІ

CITELLUS MAJOR
БОЛЬШОЙ СУСЛИК
ҮЛКЕН САРЫШҰНАҚ

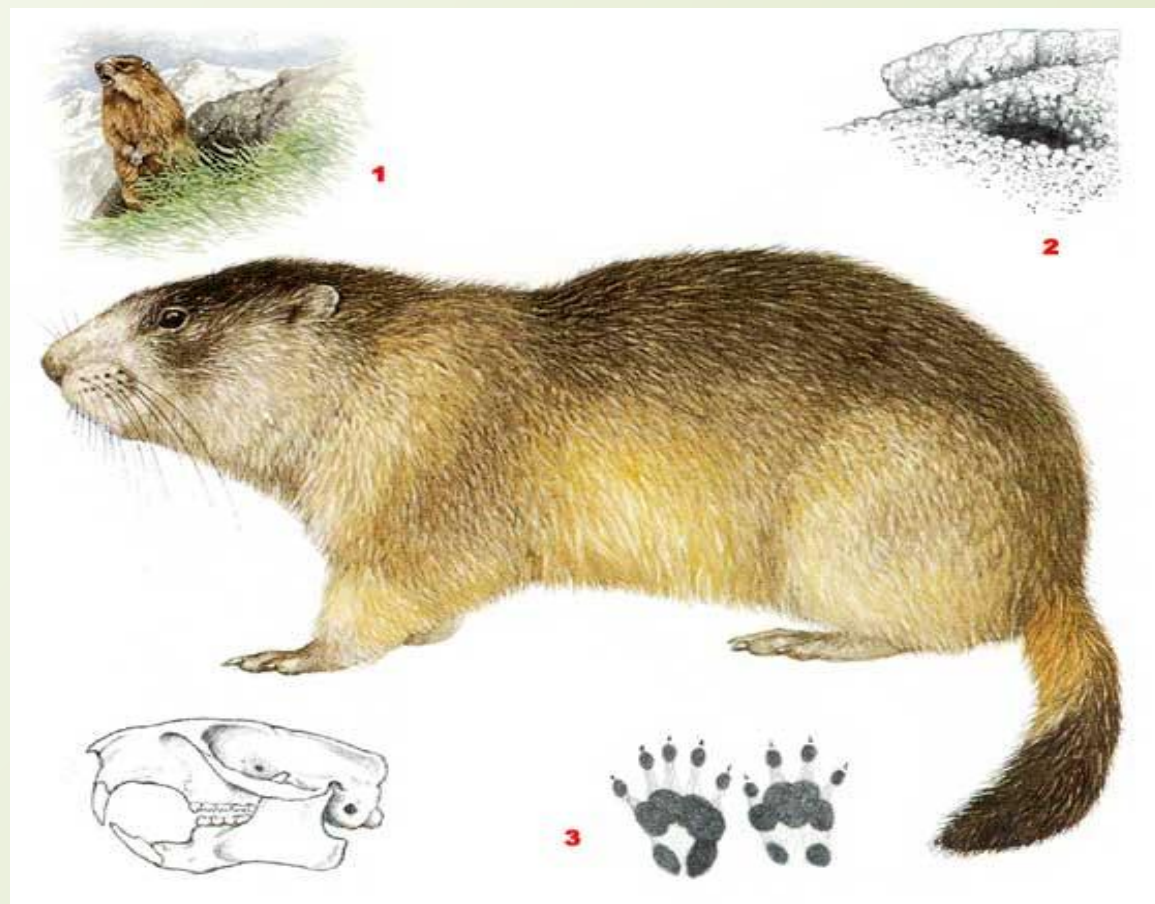
CITELLUS ERYTHROGENYS
КРАСНОЩЁКИЙ СУСЛИК
ҚЫЗЫЛАҰРТТЫ САРЫШҰНАҚ

АЛЛАСТАГА ЖАСУЛУС
БОЛЬШОЙ ТУШКАНЧИК
ҮЛКЕН ҚОСАЯҚ

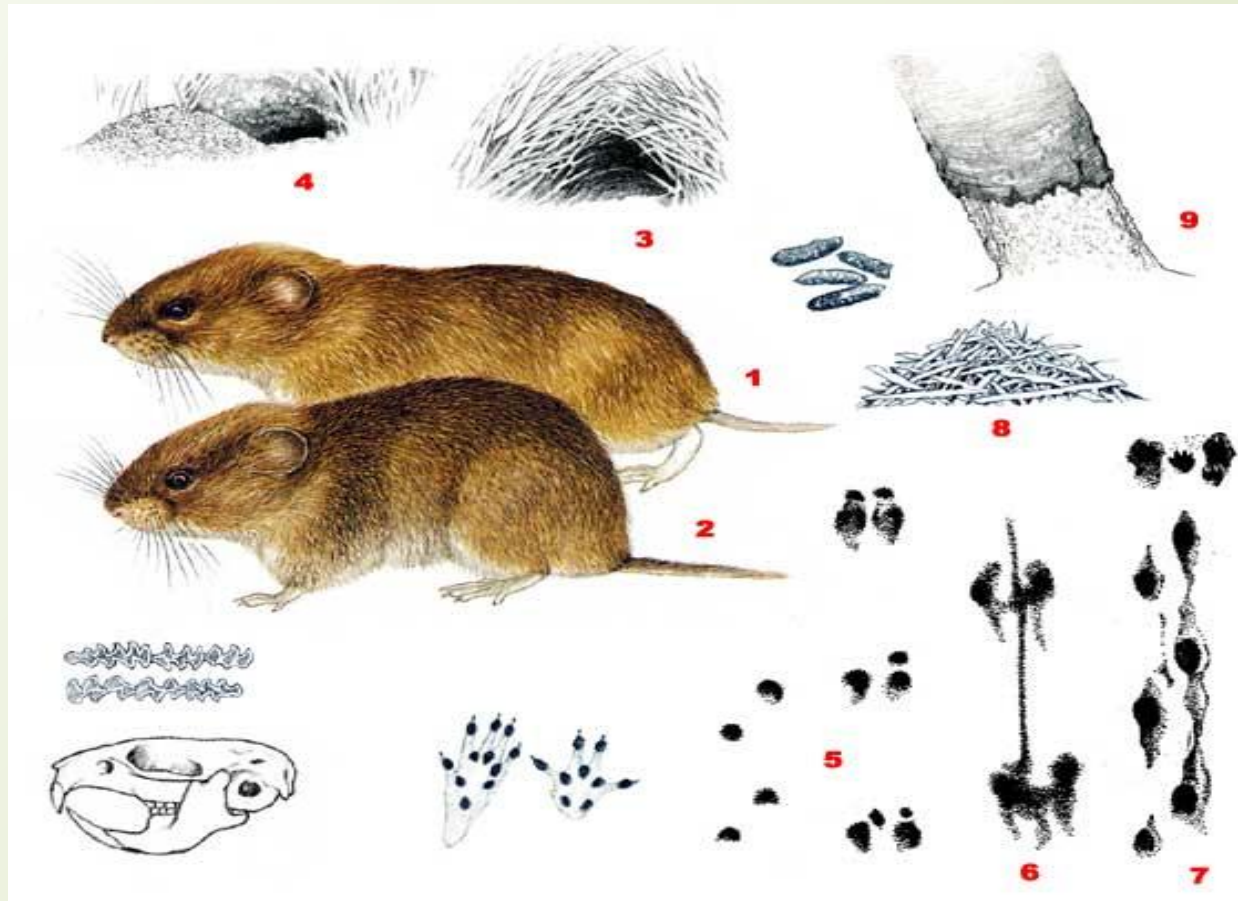
МАРМОТА ВОВАК СТЕПНОЙ СУРОК СУЫР, БАЙБАҚ

MICROTUS SOCIALIS

ΠΟΛΕΒΚΑ

ΤΟΨΑΛΤΙΣ

EJUS HEMIONUS
КУЛАН
ҚҰЛАН

EQUUS PRZWALSKII ЛОШАДЬ ПРЖЕВАЛЬСКОГО

SAIGA TATARICA
САЙГАК
САЙҒАҚ

OTIS TARDA
ΔΡΟΦΑ
ΔΥΑΔΑΚ

ANTHROPOIDES VIRGO
ЖУРАВЛЬ-КРАСАВКА
АҚБАС ТЫРНА

**AQUILA RAPAX
СТЕПНОЙ ОРЕЛ
ДАЛА ҚЫРАНЫ**

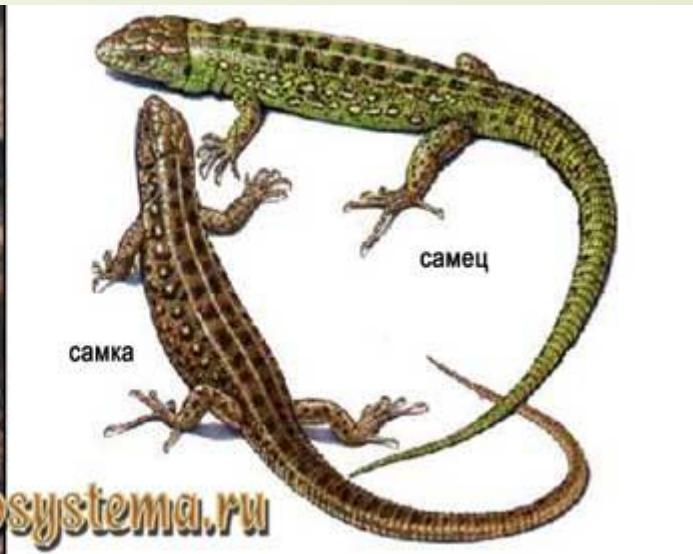
FALCO NAUMANNI
ПУСТЕЛЬГА
КУЙКЕНТАЙ

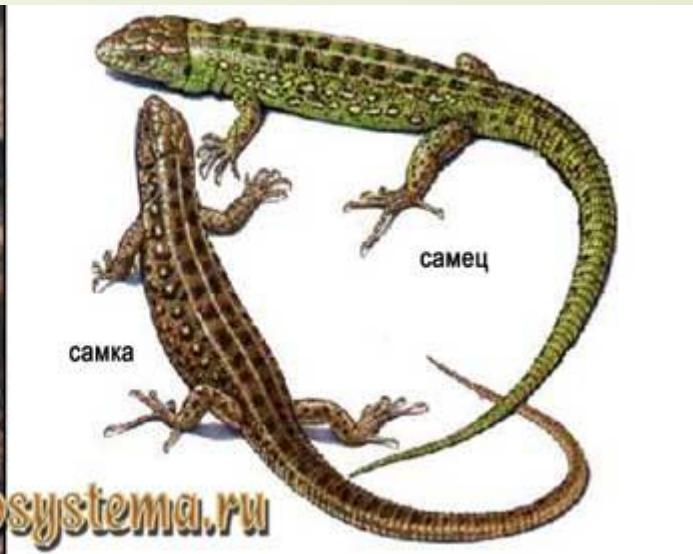
ASIO FLAMMEUS
БОЛОТНАЯ СОВА
САЗ ЖАПЛАҒЫ

LACERTA AGILIS ЯЩЕРИЦА ПРЫТКАЯ СЕКІРГІШ КЕСІРТКЕ

LACERTA AGILIS ЯЩЕРИЦА ПРЫТКАЯ СЕКІРГІШ КЕСІРТКЕ

Эндемиктер

GLAREOLA NORDMANNI
СТЕПНОЙ ТИРКУШ

MELANOCORYPHA YELTONIENSIS
ЖАВОРОНОК ЧЕРНЫЙ
ҚАРА БОЗТОРҒАЙ

Қуаң дала зонасы

- *Қуаң дала - шөлейт зонаға өтпелі аймақта орналасқан .*
- *Бұл табиғи зона ұсақ кемірушілер үшін қолайлы экологиялық аймақ болып табылады. Күңгірт құба топырақтың өңделуіне қарамастан суырлар популяциясы сақталған.*

MUSTELA EVERSMANN
СТЕПНОЙ ХОРЕК
САСЫҚ КҮЗЕН

MUSTELA NIVALIS
ЛАСКА
САСЫҚ КҮЗЕН

VULPES CORSAC
ЛИСИЦА-КОРСАКА
ҚАРСАҚ ТҮЛКІ

CANIS LUPUS
ВОЛК
ҚАСҚЫР

CANIS LUPUS
ВОЛК
ҚАСҚЫР

BUTEO RUFINUS
КАНЮК - КУРГАННИК

MALES MELES
БАРСУК
БОРСЫҚ

MELANOCOSYRHA YELTONIENSIS
ЧЕРНЫЙ ЖАВОРОНОК
ҚАРА БОЗТОРҒАЙ

LEPUS EUROPAENS

ЗАЯЦ-РУСАК

ОР ҚОЯН

COLONOCUS SIBIRICUS
КОЛОНОК
САРЫКУЗЕН

PTEROMUS VOLANS

ЛЕТЯГА

ЎШАР

Қорытынды.

□ Құрғақ және қуаң дала зонасы фаунасы байұағанымыздай алуан түрлі. Жануарлардың көп түрлері тыңайту нәтижесінде өз мекенін ауыстыруға немесе жойылуға мәжбүр болды. Жалпы алғанда бұл зона жануарлар дүниесіне бай, әр түрдің бірнеше типтері және типшелері таралған. Қазіргі біздің міндет – осы фауна өкілдерін сақтап, аз түрлерді көбейтіп, келешекке аман жеткізу!